N°. 342. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van 1 tot zes regels . . . . *f* 1.00.
Elke regel meer . . . . " 0.15.
Behalve 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

ZATURDAG 1 JULIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet**.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . . . " 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Onuitputtelijk zijn de klagten, die *de Nederlander* dagelijks aanheft over de niet-herkiezing van den heer GROEN VAN PRINSTERER. Uit allerlei bladen, tot zelfs uit de *Indépendance Belge* wordt, door de overneming van enkele woorden, het betoog beproefd, dat deze niet-herkiezing zeer betreurenswaardig zou zijn. De twee redenen, waarop dat oordeel door die onderscheidene bladen wordt gegrond, zijn, dat de heer GROEN is, boven alles,

vaderlandschgezind en
dévoué à la cause protestante.

Beide redenen mogen, naar onze meening, niet uitsluitend gelden bij de verkiezing van een volksvertegenwoordiger; en wanneer dit de eenige titels zijn, waarop de heer GROEN als lid der Tweede Kamer meent aanspraak te mogen maken, dan gelooven wij, dat de niet-herkiezing, integendeel, veel meer grond heeft dan de herkiezing zou gehad hebben.

Immers omdat men "boven alles, vaderlandschgezind" is, dat geeft nog geen uitsluitend regt of aanspraak, om Volksvertegenwoordiger te worden. Elk eerlijk en braaf staatsburger van den arbeider tot den millioenair, van den soldaat tot den veldmaarschalk, is "boven alles vaderlandschgezind", en die het niet is, houdt op goed burger te zijn. Hetzelfde geldt ook, voor zoo veel de protestanten betreft, van den aan den heer GROEN geschonken titel van "aan de protestantsche zaak te zijn toegewijd", ofschoon wij zelfs betwijfelen, of wel de groote meerderheid der protestanten inderdaad van meening is, dat de heer GROEN het protestantisme *versterkt*. Bovendien zou de laatste titel eene degelijke aanspraak kunnen zijn, om lid eener kerkvergadering te worden; maar of de uitsluitend politieke keuze van volksvertegenwoordiger van de geloofsbelijdenis van den kandidaat en aan zijne meerdere of mindere mate van regtzinnigheid moet worden ondergeschikt gemaakt, zelfs of dit overeenkomt met onze Grondwet, ook dit meenen wij in twijfel te mogen trekken.

De beide aangevoerde redenen missen alzoo, naar onze overtuiging, redelijken grond, om de niet-herkiezing van den heer GROEN betreurenswaardig te achten.

Hetgeen de herkiezing van een aftredend lid wenschelijk, of zijne niet-herkiezing betreurenswaardig kan maken, moet alleen afgeleid worden uit hetgeen dat lid, als lid der Kamer, als lid eener staatkundige rigting, heeft *verrigt*. Betreft het den aanvoerder eener rigting, dan behoort het onderzoek zich uit te strekken tot hetgeen die geheele rigting doen zou, indien zij eenmaal regeringsrigting werd. Zonder dat einddoel voor oogen, heeft toch het streven eener rigting in de Kamer geenerlei voorwerp.

En dan vragen wij of de heer Groen en zijne rigting ooit iets hebben tot stand gebragt, waaruit gebleken is, wat die rigting wil, en dat het beklag over het betreurenswaardige van de niet-herkiezing des heeren GROEN kan wettigen. Voorzeker is de heer GROEN een uitnemend, talentvol man, voor wien wij, als zoodanig hooge achting koesteren. Wij erkennen, dat, met uitzondering van den heer THORBECKE, wiens eenvoudige, maar heldere en bij uitnemendheid logische betoogtrant de "anti-revolutionnaire staketsels" uiteenrukt, niemand in redenaarstalent tegen hem is opgewassen; want zeldzaam is zijne gevatheid, onuitputtelijk zijne spitsvondigheid en onovertrefbaar de tact, om, naar aanleiding van aan de orde zijnde onderwerpen, lange en geestige redevoeringen te houden, zonder over het onderwerp zelf eenig licht te verspreiden. Wij erkennen, dat de Kamer in zoover een onherstelbaar verlies zal lijden, als zoo menig aangenaam oogenblik, zoo geestig woordenspel en sarcartische tirades verwekt, haar zal worden ontnomen. Doch wanneer men de zaak van de ware zijde beschouwt; wanneer men overweegt, dat de Kamer niet is ingesteld, om den heer GROEN gelegenheid te geven zijne woorden-prestidigatie ten toon te spreiden; wanneer men bedenkt dat de zittingen der Kamer bestemd zijn, om *zaken* te behandelen en af te doen, niet om, *naar aanleiding* van die zaken, te *praten* en geestigheden te zeggen; wanneer men steeds heeft gezien, dat het fijn gesponnen net van kwinkslagen en het aaneengeregen snoer van bijkans onvatbare, steeds elkander weêrsprekende stellingen, bij de geringste aanraking, als zoo vele zeepbellen, uit een spatten, dan vragen wij andermaal: waarin dan toch het betreurenswaardige gelegen is van de niet-herkiezing van een lid, dat de werkzaamheden der Kamer steeds belemmerde, zonder ooit daarvoor *iets* in de plaats te geven?

Ja, "wat is tot heden *onder de leiding* van den heer GROEN, tot welzijn van het Vaderland, tot stand gebragt?" Dat is de eenige vraag, die onderzocht behoort te worden, om te oordeelen of de niet-herkiezing van den heer GROEN al dan niet voor het Vaderland betreurenswaardig mag heeten. Reeds den 16den Junij van het vorig jaar werd die vraag door ons gedaan, en meermalen herhaald. Zij werd nimmer beantwoord, omdat antwoord daarop niet te geven is. Reeds toen zeiden wij: "De politiek van dezen vernuftigen en geleerden Nederlander *strekt* niet *om tot stand te brengen*; — slechts *om opbouw te weeren*; zij is niets anders dan *oppositie*, dat is *tegen* hetgeen bestaat. Zij zegt niet: hetgeen *is*, is het resultaat van *historische* ontwikkeling, waarop moet worden voortgebouwd; maar zij zegt: hetgeen *is*, behoort *niet* tot de historie, en moet eerst worden *verwijderd*, om *dan* te zien wat van Nederland *kan* worden gemaakt. *Nivelleren* om dan *in te rigten*; met de *Dordsche regelen* tot grondslag, naar den eisch van *alle bijzondere belangen*, en met het behoud der *eigenaardigheid* van ons Staatsregt, met opzigt tot de Souvereiniteit. Of eigenlijk eerst alles opredderen, om dan naar den eisch van het anti-revolutionnair constitutionalismus over de aanstaande inrigting te *praten* en geestigheden te zeggen."

Inderdaad, de politiek van den heer GROEN is niets anders dan *oppositie* tegen hetgeen bestaat. Hij was opposant onder WILLEM I, onder WILLEM II, onder WILLEM III, onder de Grondwet van 1815, onder de Grondwetsherziening van 1840, onder die van 1848, onder het Ministerie DONKER-DE-KEMPENAER, onder dat van THORBECKE. Slechts ministerieël onder het Ministerie VAN HALL, van de kerkwet af tot op het adres van Uithuizen toe, is de heer GROEN ook nu weder in het oude spoor getreden.

Afbreken zonder *op te bouwen* is de taktiek van den heer GROEN; gemis aan kennis van zaken schijnt daartoe bij te dragen. Bij de wijziging der Grondwet was het: "*zij deugt niet*". Maar vroeg men: hoe wilt gij dan, dat de Grondwet gewijzigd worde, dan was het antwoord gereed: "Wanneer men van *ons* het *zamen*-"*stellen* eener proeve van gewijzigde constitutie begeert, "verliest men den *aard* en de *strekking* der staatkunde, "die wij voorstaan, uit het oog (1)." Ook die *aard* en "die *strekking* zijn door den heer GROEN geopenbaard: "Als ik mij beijver — heeft hij gezegd — aan den "lijder te doen zien, dat de oorzaak zijner kwaal ge-"legen is, niet gelijk hij zich voorstelt in het kleed, "waarover hij klaagt, maar in de ziektestof, die zijn "ligchaam aangetast heeft, en de kranke, in plaats van "mij gehoor te geven, telkens weder antwoordt, maar "geef mij zelf dan een ander kleed, een kleed, dat in "stoffaadje en kleur en snede met uwe zienswijze over-"eenkomt, dan betreur ik het misverstand, en zeg: "ontbied den kleêrenmaker en laat den geneesheer te "huis." De *strekking* der anti-revolutionnaire politiek is dus *afkeuring*, met verklaarden *onwil*, om zelf de hand aan het werk te slaan. De heer GROEN wil wel er over praten en aanwijzen wat niet deugt, maar zich niet aan het te berde brengen van eigen werk wagen.

De geheele parlementaire loopbaan van den heer GROEN heeft dit aangetoond. Bij de scheepvaartwetten werden door hem de beginselen van den vrijen handel bestreden; er werd geredeneerd van *ijdele speculatien* en *valsche wetenschap* (de uitkomsten wijzen de waarde der stellingen aan); maar toen men vroeg, *hoe* moest het dan wezen, kreeg men ten antwoord: "dat men er eigenlijk niet veel van *wist* en niet veel van *begreep*."

Ook de kies-, provinciale- en gemeentewetten deugden niet, naar het oordeel van den heer GROEN. Te vergeefs doorzoekt gij het *Bijblad* om te vinden, *hoe* hij dan toch die wetten zou begeeren; het is alweder: "ontbied den kleêrenmaker en laat den geneesheer te "huis." Een paar jaren *na* de aanneming wordt over de *werking* dier wetten gehandeld, en wat was het *toen?* "Ja, om tot de deugdelijkheid harer werking te beslui-"ten ben ik nog *niet* in het bezit van genoegzame "*données*."

Wij zouden deze voorbeelden eindeloos kunnen vermeerderen, om aan te toonen, dat de politiek van den heer GROEN is *afbreken*, zonder eenig middel tot *opbouwen* aan de hand te geven. Waarin alzoo het "betreurenswaardige" bestaat van zijne niet-herkiezing, kunnen wij, met het oog op het algemeen belang en op hetgeen het doel is van de Tweede Kamer, voor alsnog niet inzien.

Elders lazen wij, dat de heer GROEN niet in de Kamer gemist mogt worden, omdat hij "het erkende "hoofd was van de vrienden." Wij kunnen dit niet zoo gaaf, als beginsel, toegeven. Wanneer het, om lid te moeten zijn van de Kamer, genoegzaam ware, dat men *eene rigting* vertegenwoordigde, met welk regt zou men dan *hem* den toegang tot de Kamer kunnen weigeren, die bijv. de leer van PROUDHON, van CABET of LOUIS BLANC verkondigde en in het Staatsbestuur trachtte in te voeren? Het is niet het feit, dat men eene rigting vertegenwoordigt; maar het is de kracht van *de beginselen* dier rigting, welke op vertegenwoordiging in 's lands raadzaal aanspraak kan maken. De kracht dier beginselen, geworteld in een meer of minder groot deel der Natie, moet hunne belijders in de Kamer en dan van lieverlede tot de regering trachten te brengen; waar die kracht ontbreekt, daar geeft zelfs de talentvolle verdediging van deze of gene rigting geene aanspraak op vertegenwoordiging hoegenaamd. En slaan wij een oog op het getal anti-revolutionnairen, dat nu nog in de Kamer zal aanwezig blijven, dan meenen wij, dat de kracht der anti-revolutionnaire beginselen niet in gelijke mate geworteld is in het gemoed der Natie, maar dat die kracht slechts schijnbaar is, en tijdelijk door de April-overspanning gesteund is geworden.

In elk geval is het verwijt, aan de kiezers van Zwolle gedaan, onbillijk. De heer GROEN weet zeer wel, dat hij zijne verkiezing aldaar nooit had te danken, omdat de meerderheid anti-revolutionair gezind was, maar aan eene betreurenswaardige verdeeldheid der constitutionnelen omtrent den persoon hunner keuze. Aan hen, die het stelsel van den heer GROEN bestrijden, kan zijne niet-herkiezing niet euvel worden geduid; het is de taak zijner volgelingen, niet die zijner bestrijders, om — indien die volgelingen zijne tegenwoordigheid in de Kamer onmisbaar achten — voor hem plaats te maken. Ten vorigen jare vond *de Nederlander* het "onverantwoordelijk en bij uitnemendheid "ondankbaar van de vrijzinnige partij, dat voor de "herbenoeming harer aanvoerders niet behoorlijk was "gezorgd." Het anti-revolutionnaire blad kan, met verandering van een enkel woord, dat verwijt nu rigten tot zijne partij; welligt, dat de heer VAN LIENDEN lust gevoelt, om voor den heer GROEN ruimte te maken. De Kamer zou dan, aan middel tot recreatie, niets verliezen; het algemeen belang zou bij de ruil niets winnen.

Het Provinciaal Kerkbestuur van Zuidholland heeft, bij uitspraak van 13 Junij jl., verklaard, dat geene termen bestaan, om aan de beroeping door den Algemeenen Kerkeraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente van 's Gravenhage, op Ds. Zaalberg uitgebragt, de kerkelijke approbatie te onthouden. Deze uitspraak, waarvan wij reeds in ons vorig N°. gewaagden, berust hoofdzakelijk op de volgende overwegingen:

dat bij toelating tot het predikambt de voorgeschrevene ondervraging over al de kenmerkende leerstukken van

(1) *Grondwetsherziening en eensgezindheid*, bl. 179.

het Nederlandsche Hervormde Kerkgenootschap geenszins de verpligting tot onvoorwaardelijke en onbeperkte omhelzing van die allen in alles insluit, dat door den geëxamineerde de verklaring en belofte wordt afgelegd, „de leer, welke, overeenkomstig Gods Heilig Woord, „in de aangenomen formulieren van eenigheid der Ned. „Hervormde Kerk is vervat, ter goeder trouw aan te „nemen en hartelijk te gelooven, en haar naarstig te „zullen leeren en handhaven„, en dat in die verklaring en belofte onmiskenbaar aan Gods Woord het eerste en hoogste gezag wordt toegekend, gelijk dat ook in art. 7 van de Nederlandsche geloofsbelijdenis staat uitgedrukt;

dat adressanten beweren, dat bijzondere leerstukken, door hen genoemd „hoofdwaarheden onzer Nederlandsche „Hervormde geloofsleer, vervat in de belijdenisschriften „der Kerk, als allezins gegrond op Gods Woord„, bestreden en verloochend zouden zijn in voormeld geschrift (*De Strijd* enz. Dordr. 1853), en tot bewijs van de door hen gestelde hoofdwaarheden, onderscheidene bewijsplaatsen uit de H. Schrift aanvoeren; doch dat zij in gebreke blijven de bewijskracht dier plaatsen voor hunne bewering, ook slechts eenigzins, in het licht te stellen, hetgeen gewis door bloote aanhaling, op den klank der woorden af, niet geacht kan worden geschiedt te zijn; zoodat de ingebragte beschuldiging niet door duidelijke bewijzen is gestaafd;

dat, voor zoo ver het bedoelde geschrift wederspraak of bestrijding zou mogen behelzen van hetgeen de adressanten als hoofdwaarheden stellen, zoodanig als zij die formuleren, alsmede van de bewijskracht der schriftplaatsen door hen bijgebragt, hetzelve daardoor nog niet kan geoordeeld worden eene bestrijding en wederspraak te zijn van hetgeen, overeenkomstig Gods Heilig Woord, in de aangenomen formulieren vervat is, voor welke in het bedoelde geschrift in 't algemeen betamende achting is betoond.

Bevreemdend is het, dat, niettegenstaande in de uitspraak wordt aangehaald art. 16 van het regl. voor opzigt en tucht, toch aan het slot der uitspraak geen melding is gemaakt van het kerkelijk voorschrift, dat uitspraken van kerkelijke vergaderingen onmiddellijk zullen gebragt worden ter kennis van de in rang volgende hoogere vergadering. Dit verzuim kan alleen verklaard worden uit het gevoelen, dat de kerkelijke wetten *in dit geval* geene herziening toelaten.

Buitenland.

ENGELAND.

Het Lagerhuis heeft den 26 dezer de derde lezing der wet op de universiteit van Oxford, op voorstel des ministers Russell, tot Donderdag uitgesteld, als wanneer de heer Heijwood nog als amendement zal voorslaan, dat de studenten in de vrije kunsten, de regten en de medicijnen, niet langer verpligt zullen zijn tot het afleggen der tot hiertoe vereischte eeden van godsdienstigen aard. Bij de vroegere debatten over deze wet is namelijk groot verschil gerezen of en in hoeverre dissenters de voorregten dier universiteit zullen mogen genieten.

— De *Daily-News* meldt, dat te Manchester eene vereeniging zal worden gehouden, ten einde zich te verstaan over een voorstel, dat de groote steden van Engeland een nationaal feest zullen geven, tot viering van het bondgenootschap tusschen Engeland en Frankrijk. De Keizer der Franschen, de ministers en vele aanzienlijke personen van Frankrijk zouden op dat feest worden genoodigd. Dat ontwerp heeft de welwillende ondersteuning van de Britsche Regering verworven. Er is eene commissie benoemd, ten einde het voorgenomen ontwerp ten uitvoer te leggen.

— De beroemde reiziger, Dr. Barth, die thans de binnenlanden van Afrika bezoekt, heeft berigten naar Engeland gezonden, welke zijne aankomst te Timbuctu melden. Zij zijn van den 7 September en 5 October van het vorige jaar; de vroegere, van Maart tot September, schijnen verloren, waardoor het uitvoerig berigt zijner reis uit Kustura tot Timbuctu ontbreekt. Het schijnt echter, dat hij zijn togt over den Niger en over Bistaho had genomen. Den 5 Sept. was hij te Kobara, eene kleine stad, belangrijk evenwel als havenplaats van Timbuctu, aangekomen. Hier werd hij plegtig ingehaald, rijdende aan de zijde des broeders van den sheik El-Bakay, omgeven en gevolgd van ruiters, te paard en op kameelen, onder de vreugdekreten der bevolking. Ten einde hem tegen het fanatismus des volks te beschermen, had de sheik doen uitstrooijen, dat Barth als gezant kwam, en hij en zijn broeder bleven hem, gedurende zijn verblijf, trouw ter zijde, hetgeen hem, zelfs als gezant der Porte, zeer te stade kwam, daar zijn leven door eene der verschillende aldaar bestaande en elkander vijandige partijen, in gevaar kwam. Zijne gezondheid had door de zware vermoeijenissen der reis veel geleden; de laatste togt vooral was zoo afmattend, dat van zes kameelen, waarmede hij dien volbragt, twee omkwamen en de overige onbruikbaar werden. — Volgens zijne opgave ligt Timbuctu tusschen 18° 3' 30" en 18° 4' 5" noorderbreedte en 1° 45' (Greenwich); het telt 20,000 inwoners. De aldaar beroemde markt is minder aanzienlijk dan die van Kano, maar de ter verkoop gebragte waren zijn van betere hoedanigheid. Dr. Barth heeft van den sheik verlof gekregen, dat alle Engelsche kooplieden Timbuctu mogen bezoeken. Het omstandig verhaal dezer reis wordt uitgegeven.

FRANKRIJK.

Het wordt voor niet onmogelijk gehouden, dat het, op last der hooge regering, tegen den afgevaardigde de *Montalembert* aangevangen regtsgeding niet zal worden voortgezet.

In het kiesdistrict Besançon, het welk tot dusver door de heer de *Montalembert* in de wetgevende kamer werd vertegenwoordigd, zal men wel denkelijk naar een anderen candidaat omzien, vermits het eene onmogelijkheid is, dat de genoemde clericale hoofdleider daar weder als de candidaat der regering optrede. Mogt de heer de *Montalembert* zich niettemin weder verkiesbaar stellen, dan zou hij, naar men meent, bespeuren, dat hij de meerderheid niet meer aan zijne zijde heeft.

— Prins Charles Lucien Bonaparte heeft den 26 dezer op een rijtoertje te paard in het bosch van Boulogne, het been gebroken, ten gevolge van het slaan van het paard van een zijner vrienden.

De *Gazette des Theâtres* verzekert, dat de Grand-Opéra, welker geldelijke verlegenheid ten top is gestegen, voortaan door den staat zal worden beheerd. De heer Roqueplan zou er het beheer over behouden met een inkomen van 20,000 francs.

De heer Thibeondean, directeur van het Theâtre de Vaudeville, is in staat van faillissement verklaard; hij is daartegen in verzet gekomen, doch de acteurs hebben eergisteren besloten niet meer te spelen.

BELGIE.

Z. M. de Koning van Portugal, die zich op dit oogenblik in Engeland bevindt, wordt den 4 Julij a. s. in het paleis te Brussel verwacht. Reeds worden er vertrekken voor Z. M. in gereedheid gebragt.

PRUISSEN.

Het huwelijk van prinses Louise van Pruissen met Prins Alexis van Hessen Philippstad Barchfeld is gisteren in het Koninklijk slot te Charlottenburg gesloten, waarna het jeugdig paar naar Barchfeld is afgereisd, waar de vader des Prinsen, de regerende Landgraaf, ernstig ziek ligt.

RUSLAND.

Volgens een brief uit Petersburg van 14 dezer bleven de Keizer en de Grootvorsten onvermoeid in het dagelijks houden van inspectiën op verschillende plaatsen, maar sprak men van een geschil, dat tusschen twee der Grootvorsten ontstaan en nu zoo hoog gerezen zou zijn, dat des Keizers invloed niet langer in staat was de uitbarsting daarvan voor te komen. Een hunner zou eene daarop betrekkelijke verklaring in het archief van den senaat hebben nedergelegd.

TURKIJE.

De Fransche *Moniteur* bevat een brief uit Weenen gedagteekend 24 dezer, meldende, dat de Oostenrijksche legermagt aan de grenzen van Bukowina en in Dalmatie bijeengetrokken, 300,000 man bedraagt. Om de Vorstendommen te bezetten zal Oostenrijk het antwoord van Rusland afwachten, dat in het begin van Julij wordt te gemoet gezien.

Te Marseille zijn berigten ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 20 dezer. Bij het met Oostenrijk gesloten verdrag wordt bepaald, dat zoo in de Vorstendommen het status quo zal worden hersteld, de Porte geen toezigt over de Oostenrijksche troepen uitoefenen zal, maar de militaire maatregelen zullen tusschen de Turksche en Oostenrijksche regeringen worden beraamd. Op grond der souvereiniteit van den Sultan zullen na het sluiten van den vrede de Vorstendommen door de Oostenrijksche troepen weder worden ontruimd.

Het *Journal de Constantinople* bevestigt de laatste voordeelen door de Turken bij Silistria behaald.

Tusschen Azurghete en Kutais zijn 3,000 man Bachiobozoeks (ongeregelde troepen) na het innemen eener redoute, door een driemaal sterkere magt omsingeld. 1,500 man werden buiten gevecht gesteld. Hassan, de overwinnaar bij Chefketil, is gesneuveld. De Russen hebben 1,600 man verloren.

Men meldt uit Weenen nader, dat Woensdag ll. het antwoord van den Keizer van Rusland op de Oostenrijksche nota van 2 Junij stellig in die hoofdstad nog niet was ontvangen. Men ziet daaruit, hoe voorbarig de verschillende oordeelvellingen waren, die sedert verscheidene dagen over de beteekenis van dat antwoord werden openbaar gemaakt. In afwachting, dat men het kent, duren de geruchten voort over den zin die gegeven moet worden aan de beweging tot het doen terugtrekken der Russische troepen in de Vorstendommen. Geene nieuwe gebeurtenis heeft eenige verandering gemaakt in hetgeen daarover in de laatste dagen werd gezegd. Ook waagt men zich aan allerlei gissingen over de strekking der overeenkomst, die tusschen Oostenrijk en de Porte gesloten is, over de toekomstige bezetting der Donau-vorstendommen. Eenige zeggen, dat zoodra het Oostenrijksche leger die gewesten zal hebben betreden, zij onzijdig zullen worden verklaard; anderen, die sneller gaan, en de gebeurtenissen willen vooruitloopen, melden met zekerheid, dat de Oostenrijkers, zoo zij eenmaal in Moldavie-Wallachije zullen zijn binnengerukt die gewesten niet zullen verlaten, en dat de beide vorstendommen reeds nu kunnen beschouwd worden als in het oostenrijksch rijk te zijn ingelijfd; en dat de Porte geene ernstige bezwaren tegen die inlijving zal inbrengen, omdat de Donau-gewesten voor Turkije veeleer eene reden van zwakheid, dan van sterkte zijn. Het is de tijd niet om over die meening uit te wijden; alleen moet men opmerken, dat, al zou de Porte daartoe hare toestemming geven, die der groote Europesche mogendheden nog zou vereischt worden. Immers zij zullen waarschijnlijk ook hun gevoelen over eene bepaalde inlijving der beide vorstendommen in het Oostenrijksch rijk kenbaar maken. Dit is zeker, dat de telegrafische [...] houdende berigten uit Konstantinopel van 20 dezer [...] zonderheden behelst over het Oostenrijksch-Turk[...] drag, welke met de bedoelde onderstelling wein[...] eenkomen. Volgens dat verdrag kan de bezetting [...] Moldavie-Wallachije door de Oostenrijksche troepen [...] langer dan den tegenwoordigen krijg voorduren, [...] dus de vrede geteekend is, zullen de krijgslieden [...] terugtrekken en de vrede kan niet gesloten word[en] op den grondslag der onschendbaarheid van het T[urksche] rijk, en van het behoud van al de souvereiniteits[regten] van den Sultan. Het behoud dier regten, de on[schend]baarheid van het Turksche Rijk zouden in strijd [...] het denkbeeld, om de vorstendommen van Turk[ije af te] scheiden, en ze in handen van Oostenrijk te stellen [...] het overige zal men binnen kort wel den inhoud [...] Oostenrijksch-Turksch verdrag in zijn geheel ken[nen], men zal dan de strekking daarvan beter kunne[n be]deelen. Men geeft het toe, dat, welke ook de in[houd van] het verdrag zij, de gebeurtenissen daarin veran[dering] kunnen brengen. Wat heden niet mogelijk sch[ijnt, kan] het in het vervolg worden, maar het schijnt d[at op dit] oogenblik, dat Oostenrijk en de Porte een verdrag [...] waarbij de eerste dier mogendheden zich verbind[t, tot] de vrede gesloten is, Moldavie-Wallachije te o[ccuperen] en tot grondslag van den vrede te nemen de o[nschend]baarheid van het Turksche rijk en het behoud [der sou]vereiniteitsregten van den Sultan, — op dat oog[enblik kan] er geen sprake zijn van eene inlijving der vorste[ndommen] in Oostenrijk.

De berigten uit Konstantinopel van 20 Junij [...] nog van bewegingen der Engelsch-Fransche troe[pen met] het doel zich over den Balkan te vereenigen. Zij [...] gen nog de overwinningen der Turken bij d[e] gebeurtenissen die onder de muren van Silistri[a] plaats gehad. Maar van eene andere zijde houden [...] ding in van eene groote nederlaag, die een corps [...] man ongeregelde troepen tusschen Usurghete e[n] [...] heeft ondergaan. De heeft van die legerbende, [...] door eene krijgsmagt, die driemaal sterker was, [...] slagveld gebleven. Het turksche rapport beweert [...] de Russen aan hunne zijde 1,600 dooden of g[ekwetsten] hadden, maar als er eene gelijkheid van verlie[s] [...] rapport wordt toegestemd, dan mag men daaruit [...] dat het verlies der Turken veel grooter gewees[t] [...] hebben in dien slag Hassan-bey verloren, zijnde [...] perhoofd, dien de eer toekomt, dat hij in deze [...] eerste overwinning voor het Turksche leger heeft [...] Men zal zich toch herinneren, dat hij op het [...] het vorige jaar de sterkte St. Nicolaas (Chefke[til] [...] Russen heeft veroverd.

Het gerucht van het overlijden van generaal [...] dat bij herhaling in omloop was gebragt, is th[ans] [...] men bevestigd. Hij is bezweken aan de gevolg[en der] afzetting van het been, welke hij, na de kwetsur[e] [...] den 13 Junij onder de muren van Silistria had [...] had ondergaan. Over den staat van den generaal [...] wiens kinnebak door een kanonskogel zou zijn v[...] wordt niets meer gemeld. Reeds was het geruc[ht in om]loop, dat ook hij overleden was. Maar dat geru[cht is] bevestigd, noch wedersproken. Een blad uit Malt[a] [...] op zijne beurt van het overlijden van Rifaat-p[acha] [...] reeds gisteren door de *Presse* van Parijs werd [mede]gedeeld. Er wordt nu gezegd, dat dit voorval zo[u] [...] plaats gehad bij een laatsten uitval van de beze[tting van] Silistria, waarover Rifaat, na het overlijden va[n] [...] pacha het bevel zou hebben bekomen. Die lezing, [...] gelijk men ziet, weder met die van de *Presse* [...] verdient dus bevestiging. Maar hoe dit ook zij, [...] men zeggen, dat weinige oorlogen het voorbee[ld] [...] ren, dat er van beide zijden zoovele opperbevelhe[bbers] [...] sneuveld of gekwetst zijn.

De *Moniteur* wederspreekt het gerucht van d[e benoe]ming van den maarschalk de St. Arnaud, tot op[perbevel]hebber der vereenigde legers. Omer-pacha behoudt [...] zijn bevelhebberschap.

Er is weder veel sprake van eene nieuwe ge[ldleening] die de Porte zou trachten te bewerkstelligen. [...] willen zelfs, dat Engeland en Frankrijk gezin[d] [...] zijn aan den Sultan eene leening te doen van [...] 50 millioen guldens. Andere beweren, dat de [...] telijke mogendheden eenvoudig de nieuwe leening [...] waarborgen. De Fransche *Moniteur* bevestigt h[...] pens de zending van de heeren Black en Dura[...] meld. Die beide personen zijn belast voor rekening [der] Porte eene leening aan te gaan, die door de [verte]woordigers van den Sultan te Parijs en te Lo[nden] [...] moeten worden bekrachtigd. Maar daaruit blijkt [...] dat de Fransche en Engelsche Regeringen officie[...] streeks tot die leening zullen medewerken. En [...] dat die medewerking ook niet verkregen is voor [...] gere pogingen, door de Porte gedaan, om eene [...] het Westen te sluiten.

Reeds is met den telegraaf gemeld, dat de heer [...] in de zitting van het Lagerhuis van 27 dezer, [...] stel, om een votum van wantrouwen tegen [...] deen uit te brengen, heeft ingetrokken. Men [...] nader, dat hij vóór daartoe over te gaan verkla[ard heeft], dat hij het vertrouwen had, dat de nieuwe in[...] van den edelen graaf het gevolg zouden hebben, [...] de vrees, die zijne eerste rede in het publiek [...] ontstaan zal ophouden, en dat het vertrouwen [...] staatkunde, door de lords Russell en Clarendon [...] digd, zal worden versterkt. Intusschen heeft [...] te kennen gegeven, dat het Huis vóór de [...] het zittingjaar het doelmatig zal beschouwen [...] stuk van de buitenlandsche staatkunde nog [...] handelen en zijn gevoelen over dat gewigtig [...] te doen kennen.

De Fransche *Moniteur* van 28 dezer [...]

Oostenrijksche gouvernement zijn gezant te Konstantinopel aangeschreven heeft om onverwijld met de Porte in overleg te treden omtrent de beschikkingen van politieken en militairen aard, die door het inrukken eener Oostenrijksche legerafdeeling in Wallachije zullen noodig worden.

Volgens een half officieel Parijsch blad, den *Moniteur de l'armée*, wordt verzekerd, dat het Russisch leger aan den Donau thans reeds 50,000 man verloren heeft.

De Parijsche *Constitutionnel* zegt, op grond van zijne particuliere berigten uit Konstantinopel van den 15 Junij, dat de Russische troepen in Georgie door de Circassiers gestadig verontrust werden, en reeds belangrijke nederlagen ondergaan hadden. Volgens deze berigten was eene divisie Fransche troepen, onder bevel van den generaal Bosquet, den 13 Junij, te Adrianopol aangekomen, en trokken na eenige dagen rust van daar naar den Balkan.

— De Londensche *Times* van jl. Dingsdag zegt in een hoofdartikel: »De aftogt der Russische troepen uit Turkije brengt voor de verbonden mogendheden de gewigtigste krisis mede, die sedert den aanvang des oorlogs voorgekomen is. Thans is het van het uiterste belang te zorgen dat die bewilliging, welke door de vereenigde magt van Europa aan Rusland ontwrongen is, niet strekke tot een wapen tegen Europa's eendragt en tegen ons belang. Rusland zal de teruggave van het geroofde, van het zoogenaamde materiële pand voor de vervulling zijner aan Turkije gedane eischen, willen doen voorkomen als eene genoegzame vergoeding voor den gepleegden roof; en wij moeten zorgen, dat deze toeleg niet gelukke. Bukt keizer Nicolaas voor den eisch der Duitsche Mogendheden: het is omdat hij hare aansluiting aan zijne tegenpartij tot elken prijs wil afkoopen, wel wetende dat hij den strijd tegen de Mogendheden niet kan volhouden. Al wat de vereenigde mogendheden tot nog toe hebben gewonnen, hebben zij aan hare onderlinge eendragt te danken; zoo die eendragt nog maar eenige maanden stand houdt, zullen wij alles bereiken wat wij het regt hebben te verlangen.

— Van de bewegingen der in de Oostzee vereenigde Engelsche en Fransche vloot zijn in de laatste dagen geen berigten bekend geworden. In een brief van den 21sten dezer, dien de Londensche *Times* van eenen correspondent in Finland ontvangen heeft, leest men het volgende: »Met een paar dagen zal waarschijnlijk een gedeelte der vereenigde vloot in de golf van Finland Oostwaarts stevenen tot aan het eiland Hogland en op de hoogte van Kronstadt eene demonstratie verrigten; doch het laat zich niet aanzien, dat eenige werkelijke operatie zal worden ondernomen. Uit berigten, die gisteren uit Engeland ontvangen zijn van personen, welke den waren staat der zaken kunnen kennen, merkt men op, dat er waarschijnlijk voor den winter vrede gemaakt zal worden, en dat de vereenigde vloten voor het eind van dit jaar naar huis zullen gaan, schier zonder dat zij van hare geduchte strijdmiddelen tegen den vijand zullen hebben behoeven gebruik te maken.

Een berigt uit Hammerfest van den 12en houdt in, dat voor weinige dagen aldaar ten anker waren gekomen drie Britsche oorlogschepen, bij welke zich nog twee Fransche schepen zouden voegen, om gezamenlijk in de Witte Zee te kruisen. Zoo de officieren verzekerden, zoude aan deze scheepsmagt geene andere last zijn opgedragen, dan om de Russische oorlogschepen, die zij mogten ontmoeten, te bevechten en de groote koopvaarders aan te houden, maar om de kustvaarders ongemoeid te laten, en de neutrale naar Archangel bestemde schepen hunne reis onverhinderd te laten voortzetten.

In de zitting van het Lagerhuis van 27 Junij vroeg Sir Tyler aan den eersten lord der admiraliteit of de regering nog gedurende de tegenwoordige zitting meer afdoende maatregelen zou nemen, om eene reserve te hebben van zeelieden ter bemanning van H. M. vloot, dan tegenwoordig bestaan.

Sir J. Graham antwoordde hierop, dat oogenblikkelijk 44,000 zeelieden en jongens volle betaling erlangen. Een aantal van 12,000 personen is gedurende de laatste zes maanden in voortdurende dienst getreden, terwijl er 5000 kust-vrijwilligers waren. Onder deze omstandigheden zal het voorzeker wel niet noodig geacht worden thans nog eenige voorzieningen te nemen; doch H. M. regering zou in overweging nemen of de kust-bewakers, in vereeniging met de kustvrijwilligers, niet onder het onmiddelijk bestuur van de admiraliteit zullen gebragt worden, waardoor het doel van hetgeen de spreker wenschte, bereikt zou worden.

Lord D. Stuard zeide hierna, dat hij zijne motie tot het staken der verstrekkingen van de rente der Russisch-Hollandsche leening tot 11 Julij zou uitstellen, daar het uur thans te ver gevorderd was, om deze aangelegenheid met de noodige aandacht te behandelen.

— In het beursberigt van de Londensche *Globe* van jl. Donderdag leest men: »De door lord Aberdeen in het Hoogerhuis gegeven ophelderingen werden heden aan onze effectenbeurs als gunstig beschouwd; maar velen meenen dat de aftogt der russische troepen uit Turkije niet strekken zal om den afloop des oorlogs te bespoedigen; uit dit oogpunt zouden zij wenschelijker geacht hebben dat de Russen het gewaagd hadden de legers der Turken en hunne bondgenooten in het open veld te ontmoeten.

— De ministeriele Berlijnsche *Zeit.* drukt het gevoelen uit, dat, indien Rusland inderdaad, gelijk beweerd wordt, een ontwijkend of afwijzend antwoord op de door Oostenrijk en Pruissen aan het hof van St. Petersburg gedane vorderingen mogt geven, dit voornamlijk daaraan zal moeten worden toegeschreven, dat Rusland ongezind is om over den vrede te onderhandelen op eene uit de bij het Oostersche vraagstuk betrokken mogendheden bestaande conferentie. Op den weerzin van Rusland toch om anders dan met Turkije alleen vredes-onderhandelingen te voeren, hadden alle pogingen zoowel der Weener conferentie als van Oostenrijk en Pruissen om een eind aan het geschil te maken, schipbreuk geleden, en ook thans nog, nu de Russische magt voor Silistria het hoofd gestoten had, scheen de keizer bij het gevoelen te volharden, dat er voor Rusland eene vernedering in zou gelegen zijn, gezamenlijk met de overige groote mogendheden over de regeling van het voor geheel Europa zoo gewigtige Oostersche vraagstuk te handelen. Mogt het zich dus bevestigen, zoo vervolgt de *Zeit*, dat Rusland besloten heeft de vorstendommen te ontruimen en zijne legers over den Pruth te doen terug trekken, dan is dit, zoo als de zaken thans staan, nog geen vrede. Zoo lang Rusland weigert over den vrede met de door de vier andere groote mogendheden voorgestelde, conferentie te onderhandelen, heeft de terugtogt over den Pruth geen andere beteekenis, dan die eener verandering van oorlogstooneel. Wanneer Rusland de conferentie verwerpt en desniettemin de vorstendommen ontruimt, dan geschiedt dit wel is waar vermoedelijk *ten gevolge* van de Oostenrijksche sommatie, voorzeker echter *niet om die sommatie na te komen*, maar om de *mogelijke gebeurtenissen te ontwijken*, die hare verwerping naar zich zou moeten slepen. Een eerste gevolg toch eener verwerping zou het binnenrukken der aan de zuidelijke grenzen van Oostenrijk geconcentreerde troepen zijn; en zoodra dit plaats had, zou niet alleen de stelling van het Russische leger in de Dobrutscha geheel onhoudbaar worden, maar het zou ook zijne linie van terugtogt, daar de Zwarte Zee voor hetzelve gesloten is, ten hoogste bedreigd zien. Alleen op die wijze zal men den plotselingen terugtogt der Russen en het opbreken van het beleg van Silistria kunnen verklaren. Een teeken des vredes is daarin, helaas! nog niet te bespeuren.

— In eene redenering over de Turksch-Russische zaken ontwikkelt het ministeriële Londensche avondblad van den 27sten, de meening, dat het er zeer weinig toe doet, in welke bewoordingen het Russische kabinet op de vordering van Oostenrijk en Pruissen heeft geantwoord. »De wezenlijke daadzaak, waarop het hier aankomt (dus spreekt het genoemde blad), is deze, dat de Russen zich genoopt zien, om terug te trekken door den dapperen weêrstand der Turken, door het aanrukken van Engelsche en Fransche troepen, tot versterking van Omer-Pacha's leger, en door de dreigende positie, welke Oostenrijk op hunne flank heeft aangenomen. Of de Czaar, bij de mededeeling van zijn besluit, gezegd heeft, dat hij tot den terugtogt besloten heeft »uit hooge achting voor Oostenrijk», dit beteekent zeer weinig. Die uitdrukking zou dan alleen van eenig belang wezen, indien de mogendheid aan welke de beleefdheid gerigt is, daarvan dupe was en niet inzag, dat het compliment slechts moet dienen tot masker van de noodzakelijkheid. Doch het is niet te denken, dat het Oostenrijksche kabinet zich op die wijze zal laten misleiden, nadat het in den laatsten tijd ondervonden heeft, hoe weinig de Czaar zich stoort aan de meest dringende vertoogen van Oostenrijk, wanneer die niet tevens door krachtige maatregelen ondersteund wordt. Oostenrijk weet, dat het alleen zijne tegenwoordige betrekkingen met de Westelijke mogendheden zijn, die Ruslands achting afpersen en deze achting verzekeren kunnen. Alleen door de alliantie met Frankrijk en Engeland kan Oostenrijk zijne eigene veiligheid in dezen strijd verzekeren. — Ten slotte luidt dit betoog van het ministeriële blad aldus:

»Het schijnt nu, dat het tooneel des oorlogs op 't punt is van verplaatst te worden. Het ontruimen van de Donauvorstendommen was niet alleen noodig om de Russen nog zwaarder verliezen, dan zij reeds geleden hebben, te doen ontgaan, maar ook naar het schijnt om hunne krijgsmagt in de Krim te versterken. Men meldt nu, dat al de Russische troepen, welke te Ismaël, Galacz, en Ibraïla stonden, last bekomen hebben om naar de Krim op te rukken. Aan den anderen kant is de waarschijnlijkheid van operatien tegen Sebastopol, zoowel van de landzijde, als van den zeekant, op te maken uit de omstandigheid, dat 80 stukken geschut van het zwaarste kaliber naar Varna vervoerd zijn. De oorlog is geenszins ten einde, ofschoon het met den marsch naar Konstantinopel gedaan is. De eigenlijke krijg tusschen Rusland en Westelijk Europa begint nu eerst.»

— Te Berlijn is men wegens den verderen loop der gebeurtenissen nog geenszins gerust. Velen zien in het terugtrekken der Russen uit de Vorstendommen niets anders dan een maatregel, om zich tegen een waarschijnlijken oorlog met Oostenrijk uit te rusten, ja sommigen gelooven zelfs, dat zij daarbij, door een inval in Gallicië en Hongarije, aanvallenderwijze willen handelen.

— Brieven van den Donau melden, dat de Russen, bij het terugtrekken uit de door hen bezette plaatsen in de vorstendommen een groot aantal zieken en gewonden achtergelaten, maar dat door de Turksche overheden last gegeven is, om die lieden te ontzien, en om aan de Russische geneesheeren, die wenschen achter te blijven, om hen te verzorgen, daartoe paspoorten te verleenen.

— De Engelsche admiraliteit heeft bevel gegeven, dat de verkoop der Russische vaartuigen, die prijs verklaard zijn, op Vrijdag 7 Julij te Londen zal aanvangen.

AMERIKA.

De New-Yorksche dagbladen van den 14 dezer berigten, dat het gouvernement der Unie thans van den bevelhebber der naar Japan gezonden expeditie depêches ontvangen heeft, die de bevestiging inhouden van het berigt, dat de openstelling van eene of meer Japansche havens voor Noord-Amerikaansche handelsvaartuigen en walvischvaarders de vrucht dier expeditie zal zijn.

Binnenland.

's Gravenhage, 30 Junij.

Z. M. heeft de benoeming van jhr. J. E. A. R. Rom Kraijenhoff, burgem. der gem. Nieuw-Lekkerland tot secretaris dier gem. met Zijne goedkeuring bekrachtigd.

Z. M. heeft de scheepsklerken: G. J. G. Verdooren, F. T. Steinbuch, A. C. Jager en B. L. van Daalen Wetters, bevorderd tot adjunct-administrateurs bij de Kon. Nederl. zeemagt.

Z. M. heeft den 1sten luitenant, komm. der mil. bezetting op de Ned. bezittingen ter Kuste van Guinea A. Munnikhuizen, verleend de titulaire rang van kapt.-komm. der gem. bezetting.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen tegen 11 Julij e. k. des namiddags ten twee ure.

* In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de l'Europe afgestapt Z.Exell. de baron von Steinberg, Minister-resident van Z. M. den Koning van Hanover bij de hoven van Nederland en Belgie, komende van Brussel.

Burgemeester en wethouders van deze residentie hebben ter kennis van de ingezetenen gebragt, dat van 3 Julij aanstaande tot nader orde, door de artillerie-troepen uit Delft, in de vlakte, van Waalsdorp uit onderscheidene vuurmonden met scherp zal worden geschoten, waardoor die vlakte en de duinen onder Wassenaar, als onveilig moeten worden beschouwd.

Burgemeester en Wethouders der residentie hebben doen afkondigen de door den gemeenteraad, in zijne vergadering van 6 Junij jl., vastgestelde nieuwe verordening op de Zeebaden te Scheveningen. Daarin wordt bepaald, dat het baden in zee is verboden aan de N. O. zijde van het strand, van den seinpaal op de kerkwerf tot voorbij de stedelijke bad-inrigting, en aan de Z. W. zijde op een afstand van 220 ellen van dien seinpaal, alles op boete van f1— tot f10— voor den bader of van f25— voor hem, die aldaar eene of meer bad- of ontkleedkoetsen plaatst. Op verbeurte der koetsen en van alle tot de inrigting behoorende goederen mag geene nieuwe bad-inrigting op minder dan 200 ellen van de bestaande worden ingerigt. Het is, op boete van f3.— verboden zonder zwembroek in de opene zee te baden, onverschillig of men zich van eene ontkleedkoets bedient. Voorts is het den badlieden op straffe van boete van f1, met of zonder één dag gevangenisstraf verboden aan strand sterken drank te gebruiken.

* Gisteren avond omstreeks negen ure verspreidde zich alhier snel het gerucht, dat er brand in het Koninklijk paleis in het Noordeinde was ontstaan. Spoedig snelden de brandspuiten derwaarts. Die van het regement grenadiers en jagers, was het eerste aanwezig. Burgerlijke en militaire overheden waren spoedig tegenwoordig. Een groot deel der bevolking was op de been. De vlam steeg uit een der schoorsteenen op. Eene zware damp verspreidde zich in den omtrek. Gelukkig heeft men den brand, die zich openbaarde spoedig kunnen meester worden; zoodat het zelfs niet gevorderd werd, dat de spuiten water gaven. Het was de kapt. brandmeester van Gogh, die zich terstond naar de nok van het gebouw begaf, die de oorzaak van den damp, het verstoppen van een schoorsteen, ontdekte, en na overleg met den brandmeester-generaal en den Wethouder Gevers, de geschikste maatregelen nam om dit gebrek te verhelpen, waardoor een brand verhoed werd, die op het punt was uit te barsten.

* Gisteren avond had in het Groot Keizershof alhier eene vergadering plaats van de 's Gravenhaagsche afdeeling der vereeniging tot bevordering van fabrijk- en handwerknijverheid. Daarin werd overgegaan tot de keuze van negen kandidaten voor het hoofdbestuur en vijf ter vervanging van den heer Simons. Voorts werd de rekening en verantwoording des penningmeesters goedgekeurd, na onderzocht te zijn door eene daartoe benoemde commissie, bestaande uit de heeren Kenremaer en van 't Haaff. Hierna werd ter tafel gebragt een voorstel aan het bestuur, dezer dagen aan de leden, ter overweging, toegezonden, tot oprigting eener leesinrigting voor industriëlen. Dit plan gaf aanleiding tot eenige wisseling van denkbeelden tusschen de heeren M. H. Pimentel, Dr. Muller, Mr. Coppeijne van de Coppello en Kaizer, waarna het voorstel door de vergadering werd goedgekeurd. Eindelijk werd overgegaan tot de benoeming van een voorloopig bestuur der leesinrigting, bestaande uit zeven leden en belast, om binnen drie maanden na hunne benoeming, een uitgewerkt plan voor te dragen, waaronder begrepen de raming der onkosten en de aanwijzing, en hoe middelen te vinden om ze te dekken. Bij eene eerste stemming werden dadelijk gekozen: de heeren Mr. J. L. de Bruijn Cops, Dr. G. H. Muller, M. H. Pimentel, J. M. van 't Haaff en J. R. L. Nievergeld, terwijl voor de benoeming van de twee overige heeren bestuurders vijf stemmingen plaats hadden, waarvan de uitkomst was, dat gekozen werden de heeren Saportas en Charro. — De heeren Kaizer, Mr. Wintgens en Mr. Coppeijne van de Coppello, op wie ook een vrij aanzienlijk getal stemmen was uitgebragt, hebben verzocht niet in aanmerking te worden genomen, uithoofde hunner respective betrekkingen van bestuurders der afdeeling. Hierop werd de vergadering gesloten.

* De Minister van Marine heeft bekend gemaakt, dat de op den 5 Julij aanstaande bepaalde aanbesteding van de herstelling der metselwerken van het drooge dok te Willemsoord, op dien dag geen plaats zal hebben, maar tot nadere aankondiging blijft uitgesteld.

Dezer dagen is van wege het departement van oorlog aan het leger mededeeling gedaan van den uitslag van het onderzoek van de rekening en verantwoording van de commissie van het onder-officiersfonds over 1853; daaruit blijkt, dat het totaal der ontvangsten heeft bedragen, *f* 40,103.21; de uitgaven, waaronder het nadeelig slot op 1 Jan. 1853 ad *f* 11,453.20, *f* 47,895.22, zoodat er meer is uitgegeven dan ontvangen *f* 7,792.01. Er blijft echter een kapitaal van *f* 378,000 op het grootboek der $2\frac{1}{2}$ pct. nat. schuld ingeschreven, als eigendom van het fonds.

* De Gecommitteerden der Hoofd-commissie tot de zaken der Israëlieten, ontvangen hebbende de dispositie van zijne Excellentie den Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., van den 27sten Junij 1854, n°. 12, hebben ter kennis gebragt van de daarbij belang hebbende, dat bij bovengemelde dispositie, op voordragt der Hoofdcommissie, is bepaald; 1o. dat de algemeene commissie van examinatoren voor Israëlitische Godsdienstonderwijzers, en de Rabbinale commissie tot het afnemen der examina in de Israëlitische Godgeleerdheid voor dit jaar te Amsterdam zullen bijeenkomen tegen den 11 Junij aanstaande;

2°. dat tot leden der algemeene commissie van examinatoren zijn benoemd, de heeren: Mr. A. C. Gosman, te Amsterdam, tevens tot voorzitter; Dr. S. J. Mulder, te Amsterdam, tevens tot secretaris, en tot adjunct-secretaris, de heer Mr. J. van S. Mulder, te Amsterdam; J. van J. Ferares, opper Rabbijn der Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische hoofd Synagoge te 's Gravenhage; Dr. J. Frankel, opper Rabbijn der Ned. Isr. Hoofd-Synagoge te Zwolle A. J. Susan, rabbinaal assessor der Nederlandsch Israël.hoofd-Synagoge te Amsterdam; A. M. Chumaceiro, waarnemend assesor en predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische hoofd Synagoge te Amsterdam; Dr. A. H. Israëls, te Amsterdam; J. E. Andries, te 's Gravenhage; J. Jessurun de Mesquita, te Amsterdam.

* Door den heer Staatsraad-Commissaris des Konings in deze provincie zal op den 7 Julij, a. s. een tweede diner aan de leden van de Provinciale Staten op zijn buitengoed Essensteijn aangeboden worden.

* Verleden jaar is melding gemaakt van de langdurige, trouwe dienst van den brievenbesteller te dezer stede C. C. van Bijlevelt, die alstoen het voorregt mogt genieten zijn 25jarigen diensttijd, zoowel in het militaire als het burgerlijke te herdenken, en die nog op 75jarigen leeftijd met de meeste naauwgezetheid de betrekking blijft vervullen, die hij sinds vele jaren bekleedde. De heer Gille Heringa, directeur van het postkantoor te Vlissingen, heeft de bijzonderheden wegens een en ander opgenomen in zijn belangrijk jaarboekje der posterijen voor 1854, hetwelk dezer dagen is in het licht verschenen. Die heer heeft de oplettendheid gehad een net present-exemplaar van dat Jaarboekje aan den braven ouden man toe te zenden met een gedrukt toepasselijk opschrift, hetwelk eene eenvoudige, maar zeer vleijende hulde aan langdurige trouwe dienst mag geheeten worden.

De *Staats-Courant* bevat het navolgend berigt wegens den staat van 's Rijks kabinet van landbouwwerktuigen te Utrecht:

Het kabinet werd in 1852 bezocht door 460 personen, zijnde 51 minder dan in 1851. Van die 460 waren 401 Nederlanders en 59 vreemdelingen. Nagemaakt werden 300 werktuigen, dus 190 meer dan in 1851. Van de nagemaakte waren 288 voor Nederland, 11 voor de Oost-Indische bezittingen en 1 voor Oostenrijk bestemd. Van 47 werktuigen werden afteekeningen gemaakt, hoofdzakelijk door bezigtigers uit Frankrijk en Polen. De bijzonder geschikte gelegenheid om in de fabriek van den heer Jenken te Utrecht, welke in den laatsten tijd aanmerkelijk is uitgebreid en groote verbetering heeft ondergaan, werktuigen voor den landbouw te doen vervaardigen, was ongetwijfeld eene der hoofdoorzaken, waarom in 1852 het getal nagemaakte voorwerpen, dat van voorgaande jaren aanmerkelijk heeft overtroffen. In 1853 is het kabinet bezigtigd door 363 personen, waarvan 329 Nederlanders en 34 vreemdelingen. Nagemaakt werden 200 werktuigen, waarvan 27 voor de Oost-Indische bezittingen. Van 22 zijn afteekeningen gemaakt, hoofdzakelijk door bezigtigers uit Engeland, Frankrijk en Belgie. Ofschoon noch het aantal der bezigtigers noch dat der nagemaakte en afgeteekende voorwerpen de hoogte van het vorige jaar hebben bereikt, zijn zij echter aanmerkelijk te achten; zij getuigen van voortdurende belangstelling.

Volgens eene aan de beurs te Koningsbergen den 22sten dezer gedane en door Zr. Ms. consul aldaar medegedeelde kennisgeving, heeft de Pruissische regering bij uitzondering toegestaan, dat, gedurende drie maanden, te rekenen van den 20 Junij, de kustvaart van die haven naar andere binnenlandsche plaatsen niet slechts door binnenlandsche, maar ook door buitenlandsche zeeschepen zal kunnen worden uitgeoefend.

Van regeringswege zijn, ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, uit Londen ontvangen gedrukte opgaven:

1°. der hoeveelheden en aangegevene waarde van de voortbrengselen en manufacturen van het Vereenigd Koningrijk naar de Vereenigde Staten, en de Britsche bezittingen in Noord-Amerika uitgevoerd, en uit die landen in Groot-Brittannie ingevoerd; van het aantal en de tonnemaat der naar Noord-Amerika uitgeklaarde Britsche schepen; alles gedurende de jaren 1847—1853, en

2°. der hoeveelheden talk, palmolie, spermaceti, vlaszaad, huiden, enz., in het Vereenigd Koningrijk ingevoerd gedurende 1844—1853.

Volgens telegraphisch berigt is Zr. Ms. fregat *Doggersbank* na het ontlossen zijner bovenbatterij, den 16den dezer weder in vlot water gebragt, en zou drie of vier dagen later eenige Nederlandsche koopvaarders convoijeren.

Den 28 dezer overleed de talentvolle graveur W. F. Wehmeijer, in den ouderdom van 36 jaren. Hij wordt zoowel om zijn groot talent als om zijn beminnelijk karakter diep betreurd.

De *Utr. Cour.* deelt een schrijven uit deze residentie mede, houdende, dat Z. M. bedankt heeft voor de uitnoodiging van den burgemeester van Rotterdam, om het groote muziekfeest aldaar bij te wonen, maar dat HD. bij den aldaar weldra te houden wedstrijd van de Kon. Ned. Yacht-Club zal tegenwoordig zijn.

Gedurende de maand Augustus zullen bij Zeist 325 man kamperen, en van 1 tot 20 September 6500 man troepen. Het aantal paarden bij deze troepen zal 80 bedragen. Van den 15 Augustus tot 20 September zullen te Tilburg 500 kavallerie-paarden vereenigd zijn; te Rijen, Oosterhout, enz. 480 paarden, en te Dorst 100 artillerie-paarden. Gedurende dienzelfden tijd zullen te Twello, en in bijgelegene plaatsen 240 kavallerie-paarden worden gekantonneerd.

Gisteren liep van de werf van de heeren Paul van Vlissingen en Dudok van Heel, te Amsterdam, van stapel het ijzeren fregat *Amsterdam*, gebouwd voor rekening van de heeren L. Bienfait en Zoon. Het werd achteruit te water gelaten.

Leijden, 29 Junij. Heden promoveerde tot doctor in de regten, de heer E. J. L. de Sturler, geb. te Magelan, met *Theses.*

Utrecht, 29 Junij. Gisteren werd aan onze hoogeschool bevorderd tot doctor in de regten de heer J. de Fremery, van Utrecht, na het verdedigen van *Theses.*

Dienzelfden dag, des namiddags, werden nog aan onze hoogeschool bevorderd tot doctoren in de medicijnen:

de heeren C. J. P. Winkler, van Vianen, na het verdigen zijner Dissertatio Medica Inauguralis, continens quaedam de *Rheumatismo articulari acuto variisque ejus curandi methodis;*

de heer A. van Eijk, van Heusden, na het verdedigen van zijne Dissertatio *Medico-Chirurgica Inauguralis exhibens casum resectionis Tibiae et Fibulae cum Epicrisi in Nosocomio Academico observatum;*

en de heer J. Maats, van de Zijp, na het verdedigen van zijn Specimen *Medicum Inaugurale exhibens casum Fistulae Pulmonis in Nosocomio Academio observatum.* (*U. C.*)

Arnhem, 29 Junij. In den vroegen morgen van heden zijn in het huis van burgerlijke verzekering alhier binnen gebragt, een man en eene vrouw, beide wonende in de gemeente Apeldoorn, beschuldigd de eerste van opzettelijke brandstichting in een bewoond huis in de gemeente staande, en de tweede aan medepligtigheid door den eerste daartoe door gaven over te halen en aan te zetten.

Deze arrestatie is geschied tengevolge van een onderzoek hetwelk gisteren te Apeldoorn is gehouden door de heeren regter-commissaris en substituut-officier van justitie, vergezeld van den substituut-griffier der arrondissements-regtbank te dezer stede gevestigd,

De eerstgenoemde gearresteerde, welke meermalen in handen der justitie is geweest, moet zijne schuld reeds beleden hebben. (*Arnh. Ct.*)

Nijmegen, 28 Junij. Gisteren werden uit het huis van arrest per stoomboot naar Lobith getransporteerd, ten einde daar te worden uitgeleverd, de personen van Peter en Wilhelm Corbach, van Meinertshagen in Pruissen, beschuldigd van het maken van valsche wissels; zij zijn, krachtens het tractaat tot uitlevering van boosdoeners tusschen Pruissen en Nederland, den 1 Mei te Neuzen in Zeeland aangehouden, met eene aanzienlijke hoeveelheid waarde bij zich, terwijl zij zich gereed maakten naar Noord-Amerika te vertrekken.

Almelo, 29 Junij. Heden kwam alhier van Deventer, de heer mr. J. R. Thorbecke aan. Deze geachte volksvertegenwoordiger wensch den bloei, de belangen en behoeften van Twenthe nader te leeren kennen.

△ **Steenwijk,** 29 Junij. In de raadsvergadering dezer gemeente op heden werd een besluit van heeren Ged. Staten der provincie Overijssel gelezen, houdende goedkeuring van het besluit van den raad dezer gemeente, bij hetwelk de bepalingen zijn geregeld, en vastgesteld omtrent den aanleg van eenen kunstweg van Steenwijk naar Vledder. Door den aanleg van dezen weg zal de communicatie tusschen deze stad en de naburige gemeente, alsmede met de provincie Friesland en Drenthe, tot groot voordeel der neringdoende lieden, zeer bevorderd worden,

Sneek, 27 Junij. Onze geachte burgemeester, de heer S. ten Cate, heeft op gisteren in de vergadering van den gemeenteraad te kennen gegeven, dat hij zich heeft geadresseerd aan Z. M. den Koning, met verzoek om eervol ontslag uit genoemde zijne betrekking. (*P. F. C.*)

Groningen, 28 Julij. Gisteren werd het eerste con-gres over het armwezen gesloten. Daar het congres te Assen gisteren avond aanving, konden niet al de op het programma gestelde hoogst belangrijke en veel omvattende onderwerpen worden afgedaan en heeft men zich bij de eerste afdeeling van het programma bepaald. Het onafgedane zal in 1855 op het tweede congres, te Amsterdam te houden, worden behandeld.

Assen, 28 Junij. Z. M. de Koning is Maandag ... het Loo te Meppel aangekomen, doch heeft zich daar ... opgehouden, en het dejeuner denatoir HD. door ... stedelijk bestuur aangeboden, niet aangenomen, maar ... reis vervolgd.

Te ruim 8 uur kwam Z. M. ter dezer stede aan ... werd aldaar opgewacht door Burgemeester, Wethouders en de stedelijke eerewacht. Z. M. beantwoordde de ... komsgroet van den Burgemeester zeer kort, en is vervolgens, onder vele toejuigingen, aan het hotel van den commissaris aangekomen en aldaar afgestapt; alle hu... schepen en bruggen waren met vlaggen versierd. Z... moet, naar men verneemt, herhaaldelijk te kennen heb... gegeven, dat HD. kwam, *alleen* om het congres bij te wonen, *en niet om een bezoek aan de provincie ... brengen.* Z. M. heeft Veenhuizen bezocht, en aldaar ... kolonien der Maatschappij van Weldadigheid in oogenschouw genomen. Vervolgens terugkeerende, heeft HD. te R... de hunnebedden gaan zien. Ten 6 ure was er bij 's Ko... commissaris diner, waarbij eenige hoofdambtenaren ... andere personen waren uitgenoodigd. Na afloop van ... diner heeft Z. M. de illiminatie bezigtigd. Door het ... weder begunstigd, was deze op vele punten bijzo... schitterend, en alles leverde een zeer schoon geheel ...

Gisteren namiddag is het IX landhuishoudkundig co... begonnnen; heden morgen hebben ten negen ure de ... deelingen hare werkzaamheden aangevangen, of voortg... Z. M. de Koning zal het openen van het congres ... nieuwe kerk bijwonen, door het bestuur van het co... en de ceremoniemeesters afgehaald en naar de plaats ... vergadering geleid worden.

[*] **'s Bosch,** 29 Junij. Onder de gemeente Nisse... heeft gepasseerden Maandag een vreesselijk onweder ... woed; twee personen, welke in de heide werkzaam w... werden door den bliksem doodelijk getroffen; een ... werd daardoor aan zijne armen deerlijk gekwetst.

Roozendaal, 28 Julij. Het bevestigt zich, d... geregelde dienst tot deze plaats voor het publiek, ... Julij zal in werking komen. Het is door aanplakbill... algemeen bekend gemaakt. De uren van vertrek en ... komst zijn: van Antwerpen naar Roosendaal, des mo... ten 6, ten 9 ure 45 min., en des namiddags ten ... 30 min. Van Roosendaal naar Antwerpen, des mo... ten 8 ure 25 min., des middags ten 1 ure 20 min ... des avonds ten 7 ure 25 min. De afstand zal in 1 ... min., worden afgelegd, waaronder 15 minuten opon... naar Antwerpen en 10 min., van daar, aan het to... toor te Esschen.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Junij 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{8}$ $\frac{3}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	101 ...
Dito Certificat.	3	71 $\frac{1}{8}$ 71	Dito 1828/1829	5	100...
Dito dito	4	$88\frac{3}{4}$ 9 8 $\frac{3}{4}$	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening.	4		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	85...
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4	79 ...
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz.*	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6	
D° *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$	$48\frac{5}{8}$	Certific. dito.	6	
Frankrijk.					
Obligatien.	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$19\frac{11}{16}$ $\frac{3}{4}$	Obligatien	4	68...
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. $^6/_m$.	3	$36\frac{13}{16}$ $\frac{7}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$4\frac{9}{16}$	Metalliek	5	64...
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74...
Portugal.			Dito letter B	5	74...
Londen nieuwe.	5	37 $\frac{1}{8}$	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	32...
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	32...

Polen loten fl 600. *f* 144. Braz. bij Roths. p. ... pct. $96\frac{3}{4}$; Philad., Bank-act. $3\frac{7}{16}$; Mexic., te Lond. ... $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; dito Onb. $22\frac{1}{8}$, $\frac{3}{16}$; Gren., te Lond. U... Ecuad. 3.

Onze fondsenmarkt was heden bij weinig affaire algemeen vast. Alleenlijk verdient de omzet in 5 pct Russen en ... Met. 1854 eenige afzonderlijke vermelding, hebbende ... soorten veelvuldige kooporders plaats gehad tot verhoogde ...

FRANKFORT, Donderdag 29 Junij. 5 pct. Metall. ... Spanje binn. 3 pct. $36\frac{5}{8}$; dito 1 pct. $19\frac{1}{16}$.

LONDEN, Donderdag 29 Junij. Consols op t. 9... Mexico N. 3 pct. $24\frac{1}{4}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $67\frac{1}{2}$; Ecuad. ... Gren. Uitg. $6\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. $85\frac{1}{2}$; Spanje 1 ... $20\frac{1}{8}$ à $\frac{3}{8}$; dito 3 pct. buit. $40\frac{1}{2}$; dito Certificaten ... Passive $4\frac{1}{4}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. $85\frac{1}{2}$, 86; dito 5... Holl. 4 pct. 90, 91; dito $2\frac{1}{2}$ pct. 61.

PARIJS, Donderdag 29 Junij. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op t. 9... 3 pct. 72.90; Sp. Binn. 3 pct. $37\frac{1}{4}$; Belg. ... N. Metall. 85.

MADRID, Maandag 26 Junij. Sp. binn. 3 pct. ... nieuwe 1 pct. 20.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Grave...